

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 22C/51/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2515208059
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Linda Anovčinová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2019:2515208059.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou Mgr. Lindou Anovčinovou v spore žalobkyne: P. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. štvrť XXX/XX, M. proti žalovaným: 1/ P. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K., 2/ B. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. X/XXX, A., X/Róbert C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K., t. č. Z. XX, I., 4/ Z. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. XXX, žalovaní 1/, 2/ a 4/ zastúpení splnomocnencom: Advokátska kancelária Lányiová, s.r.o., so sídlom Nám. sv. Michala 11, Hlohovec, IČO: 47 258 535, o určenie neplatnosti právneho úkonu a určenie vlastníckeho práva, takto

rozhodol:

I. Žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalovaní v 1., 2. a 3. rade **m a j ú** voči žalobkyni **n á r o k** na náhradu trov konania v rozsahu 100% trov konania.

III. Žalovanému v 3. rade **n á r o k** na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou pôvodne podanou na Okresnom súde Piešťany domáhala určenia neplatnosti kúpnej zmluvy uzavretej medzi žalovaným v 1. rade a žalovaným v 2. rade dňa 14.03.2013 o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, rodinnému domu súpisné číslo XXX, postavenému na parcele číslo XXX a k pozemku - parcela č. XXX zastavané plochy a nádvoria o výmere 255 m², nehnuteľnosti zapísané na liste vlastníctva č. XXX, okres I., obec K., katastrálne územie K. (ďalej aj „predmetná nehnuteľnosť“ alebo „sporná nehnuteľnosť“). Zároveň sa domáhala určenia neplatnosti kúpnej zmluvy uzavretej medzi žalovaným v 2. rade a žalovaným v 3. rade dňa 03.07.2014 a kúpnej zmluvy uzavretej medzi žalovaným v 3. rade a žalovaným v 4. rade dňa 21.05.2015, predmetom ktorých bol prevod istej nehnuteľnosti. Ďalej sa žalobkyňa domáhala určenia, že žalovaný v 1. rade je výlučným vlastníkom predmetnom nehnuteľnosti, ako aj náhrady trov konania.

2. Žalobkyňa v žalobe uviedla, že manželstvo žalobkyne a žalovaného 1. rade bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Piešťany sp. zn. 7C/161/2010 zo dňa 17.05.2011. Rozsudkom Okresného súdu Piešťany č. k. 12C/12/2012-85 zo dňa 13.11.2013 bolo vyporiadané bezpodielové spoluvlastníctvo manželov tak, že žalovanému v 1. rade bola uložená povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 6.177,73 Eur ako náhradu toho, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na ostatný majetok žalovaného v 1. rade, ako aj náhradu trov konania vo výške 1.316,76 Eur. Počas trvania manželstva žalobkyňa a žalovaný v 1. rade uzavreli úverovú zmluvu s E. banka, a.s. č. XXXXXXXXXXXX, tzv. Zmluvu o americkej hypotéke. Na zabezpečenie úveru žalobkyňa na podnet žalovaného v 1. rade v prospech banky záložné právo k bytu, ktorého je vlastníčkou. Poskytnutý úver vo výške 19.916,- Eur (600.000,- Sk), bol poukázaný na účet žalovaného v 1. rade. Peniaze z úveru žalobkyňa nikdy nepoužila, nemala ich k dispozícii a žalovaný v 1. rade jej ani raz neposkytol informáciu o tom, na aký účel peniaze potreboval, ani o tom, na aký účel

peniaze použil. Sám žalovaný v 1. rade na pojednávaní pred súdom o vyporiadenie bezpodielového spoluvlastníctva uviedol, že celú sumu úveru použil na rekonštrukciu rodinného domu, ktorý bol v čase konania v jeho vlastníctve. Neskôr na pojednávaní konanom dňa 03.07.2013 žalovaný v 1. rade uviedol, že rodinný dom už nie je v jeho vlastníctve, nakoľko ho predal žalovanému v 2. rade, ktorý mu sľúbil, že vyplatí za neho dlhy. Na ďalšom pojednávaní žalovaný v 1. rade predložil kúpnu zmluvu uzavretú medzi ním a žalovaným v 2. rade, v ktorej bolo uvedené, že žalovaný v 1. rade od neho prevzal sumu vo výške 10.000,- Eur. Sám žalovaný v 1. rade ale uviedol, že za predaj domu žiadne peniaze nedostal a zmluvu podpísal preto, lebo bol žalovanému v 2. rade dlžný, pričom jeho dlh mal byť oveľa vyšší ako kúpna cena dohodnutá v zmluve, ktorá bola 22.000,- Eur. v čase prevodu vlastníckeho práva k rodinnému domu si žalovaný v 1. rade musel byť vedomý tej skutočnosti, že žalobkyňa spláca za neho jeho dlh voči Tatra banke, a.s. a teda že je povinný žalobkyni dlžnú sumu vrátiť. Napriek tejto skutočnosti žalovaný v 1. rade žalobkyni nielen že nevrátil dlžnú sumu ani čiastočne, navyše sa zbavoval svojho vlastníctva bez primeraného protiplnenia, čím znemožnil žalobkyni, aby svoje nároky uspokojila prípadnou exekúciou na jeho majetok. Žalovaný v 1. rade nijakým spôsobom nepreukázal existenciu svojich údajných dlhov voči kupujúcemu, žalovanému v 2. rade, ani to, že by žalovaný v 2. rade uhradil dlhy žalovaného v 1. rade voči tretím osobám. Konanie žalovaného v 1. rade nebolo účelové so zámerom zbaviť sa majetku, aby žalobkyni nemusel uhradiť dlh. O tom, že žalovaný v 1. rade nemal v úmysle rodinný dom predať svedčí aj fakt, že tam aj po prevode vlastníckeho práva naďalej býval a užíval ho neobmedzene pre svoje vlastné potreby. Nakoľko žalovaný v 2. rade poznal situáciu žalovaného v 1. rade a aj po prevode vlastníctva k rodinnému domu nechal žalovaného v 1. rade dom naďalej užívať bola mu známa aj situácia ohľadom dlhu žalovaného v 1. rade voči žalobkyni a bol mu známy úmysel vyhnúť sa plneniu povinností voči žalobkyni. Ak by aj tento úmysel nebol žalovanému v 2. rade známy, žalobkyňa tvrdí, že kúpna zmluva, ktorou sa žalovaný v 1. rade zbavil svojho majetku aby tým ukrátil žalobkyňu, je ako právny úkon v rozpore s dobrými mravmi. Následne došlo k ďalším prevodom vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam. Na základe vyslovenia neplatnosti kúpnych zmlúv, žalobkyňa žiadala, aby súd určil, že žalovaný v 1. rade je naďalej vlastníkom predmetných nehnuteľností.

3. Žalovaní v 1., 2. a v 4. rade vo vyjadrení k žalobe uviedli, že žalobkyňa síce tvrdí, že právny úkon, zmluva uzavretá medzi žalovaným v 1. rade a žalovaným v 2. rade je v rozpore s dobrými mravmi, v čom ale spočíva rozpor daného úkonu s dobrými mravmi žalobkyňa neuviedla. Ďalej žalovaní uviedli, že žalobkyňa tiež nepreukázala existenciu naliehavého právneho záujmu na podaní žaloby. Podľa názoru žalovaných, žalobkyňa ani nemôže mať naliehavý právny záujem na požadovanom určení, a to vo vzťahu ku všetkým trom kúpnyh zmlúvám, ktorých platnosť je predmetom tohto konania. nebola totiž účastníkom ani jednej z týchto zmlúv a na jej právnom postavení vo vzťahu k nehnuteľnostiam, ktoré boli predmetom prevodu vlastníctva by sa nič nezmenilo ani vtedy, keby súd neplatnosť všetkých kúpnych zmlúv vyslovil. Napriek uvedenému k meritu veci ďalej žalobcovia uviedli, že kúpna zmluva uzavretá dňa XX.XX.XXXX medzi žalovaným v 1. rade ako predávajúcim a žalovaným v 2. rade ako kupujúcim bola uzavretá riadne, spĺňa všetky zákonom predpísané náležitosti, pričom žiadny rozpor tohto právneho úkonu s dobrými mravmi neexistuje. K tvrdeniu žalobkyne, že konanie žalovaného v 1. rade bolo účelové so zámerom zbaviť sa majetku, aby nemusel uhradiť dlh, ktorý má voči žalobkyni, poukázali na skutočnosť, že dlh žalobkyne vznikol dňom kedy sa rozsudok Okresného súdu Piešťany č. k. 12C/12/2012-85, dňom 20.12.2013. K uzavretiu kúpnej zmluvy medzi žalovaným v 1. rade a žalovaným v 2. rade došlo v marci 2013, nie preto, že by sa žalovaný v 1. rade snažil zbaviť svojho majetku, ale preto, že žalovaný v 2. rade bol veriteľom žalovaného v 1. rade, pričom žalovaný v 1. rade si svoje záväzky voči žalovanému v 2. rade neplnil riadne a včas. Na predmetných nehnuteľnostiach v čase uzatvárania Kúpnej zmluvy zo dňa 14.03.2013 viazali ťarchy - a to jednak záložné právo zriadené v prospech Prvej stavebnej sporiteľne, a.s. a jednak exekučné záložné právo, nakoľko žalovaný v 1. rade mal väčšie množstvo dlhov voči tretím osobám. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti sa žalovaný v 1. rade a žalovaný v 2. rade dohodli, že žalovaný v 1. rade predá svoje nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX pre katastrálne územie K. žalovaného v 2. rade (a to i s ťarchami), pričom sa dohodli, že pri výplate kúpnej ceny nebudú postupovať v zmysle článku III. odsek 2 Kúpnej zmluvy, ale tak, že žalovaný v 2. rade vyplatí dlh žalovaného v 1. rade voči Prvej stavebnej sporiteľni, a.s. vo výške 9.384,24 Eur bezprostredne po tom ako sa mu nehnuteľnosť podarí predať tretej osobe ako i dlh voči ďalšej osobe (titulom ktorého bolo k nehnuteľnostiam zriadené exekučné záložné právo) s tým, že zvyšok kúpnej ceny si žalovaný v 2. rade započíta na svoje vlastné splatné pohľadávky voči žalovanému v 1. rade. V prípade ak by k takejto dohode medzi žalovaným v 1. rade a žalovaným v 2. rade nedošlo Prvá stavebná sporiteľňa, a.s. by predala nehnuteľnosti na dražbe, o čom svedčí i tá skutočnosť, že bol začatý výkon záložného práva formou dobrovoľnej dražby. Žalovaný v 1. rade mal v rokoch 2009 až 2014 viacerých veriteľov, teda

nielen žalobkyňa bola veriteľom žalovaného v 1. rade. Ďalej uviedli, že žalovaný v 1. rade a žalovaný v 2. rade sú dlhoroční priatelia, dokonca žalovaný v 1. rade bol u žalovaného v 2. rade zamestnaný. Žalovaný v 2. rade sa žalovaného v 1. rade rozhodol pomôcť práve tým, že po nadobudnutí vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam umožnil žalovanému v 1. rade, aby nehnuteľnosti naďalej užíval, a to až do doby, kým sa žalovanému v 2. rade nepodarí nájsť kupujúceho na tieto nehnuteľnosti. Nehnuteľnosti boli navyše vo veľmi zlom technickom stave. Vzhľadom na uvedené, sú toho názoru, že právny úkon - Kúpna zmluva uzavretá dňa 14.03.2013 je platným právnym úkonom a neexistuje žiadny dôvod pre určenie jeho neplatnosti, ako aj pre určenie, že vlastníkom nehnuteľností je žalovaný v 1. rade. Navrhli, aby súd žalobu zamietol a priznal im nárok na náhradu trov konania.

4. Žalobkyňa vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaných v 1., 2. a 4. rade mala za to, že má naliehavý právny záujem na tom, aby súd určil, že žalovaný v 1. rade je výlučným vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti. Ďalej argumentovala tým, že žalobkyňa splácala a naďalej spláca za žalovaného v 1. rade úver vo výške 19.916,- Eur. Keďže žalovaný v 1. rade je nemajetný, jediným spôsobom, ktorým by mohla žalobkyňa dosiahnuť zaplatenie dlžnej sumy od žalovaného v 1. rade je predaj rodinného domu (K.) v exekúcii na základe vykonateľného exekučného titulu - rozsudku Okresného súdu Piešťany, so. Zn. 12C/12/2012. Rozpor konania žalovaného v 1. rade s dobrými mravmi vidí v jeho snahe zbaviť sa svojho vlastníctva bez primeraného protiplnenia, a tým znemožniť žalobkyňu, aby svoje nároky uspokojila prípadnou exekúciou na jeho majetok. Nakoľko žalovaný v 1. rade investoval celú výšku úveru 19.916,- Eur do rekonštrukcie rodinného domu, nevyhnutne jeho hodnota musela byť vyššia ako 22.000,- Eur, čo je uvedená kúpna cena v kúpnej zmluve zo dňa 11.02.2013. Žalovaný v 1. rade doteraz nepreukázal existenciu údajných dlhov voči žalovaného v 2. rade, ani žalovaní v 1. a v 2. rade nepreukázali, že by akákoľvek časť kúpnej ceny bola použitá na úhradu dlhov žalovaného v 1. rade voči žalovanému v 2. rade, hoci tieto skutočnosti vo vyjadrení k žalobe tvrdia. Podaná určovací žaloba je prípustným nástrojom ochrany práv žalobkyne a jediné konanie, ktoré by po rozhodnutí o neplatnosti kúpnych zmlúv a určení vlastníckeho práva muselo nasledovať by bolo exekučné konanie, v ktorom by si žalobkyňa realizovala výkon rozsudku Okresného súdu Piešťany, sp. zn. 12C/12/2012. Ďalej žalobkyňa opravila petit žaloby, nakoľko v čase podania žaloby nemala v dispozícii kópie kúpnych zmlúv týkajúcich sa predmetných nehnuteľností, ale vychádzali len z údajov uvedených v liste vlastníctva č. XXX, okres I., obec K., katastrálne územie K..

5. Žalovaní v 1., 2. a 4. rade vo vyjadrení k vyjadreniu žalobkyne zotrvali na tvrdení, že vo veci neexistuje naliehavý právny záujem žalobkyne na požadovanom určení a skutočnosť, že jediným spôsobom, ktorým by mohla žalobkyňa dosiahnuť zaplatenie dlžnej sumy od žalovaného v 1. rade je predaj rodinného domu v exekúcii nezakladá naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Na účel, ktorý chce žalobkyňa v tomto konaní dosiahnuť slúži inštitút odporovateľnosti právneho úkonu. Skutočnosť, že žalobkyňu uplynula trojročná lehota na uplatnenie odporovateľnosti nezakladá jej právo domáhať sa uspokojenia svojej pohľadávky voči žalovanému v 1. rade žalobou na určenie neplatnosti právneho úkonu. Uviedli, že všetky úkony, ktorých neplatnosti sa žalobkyňa domáha sú platnými právnymi úkonmi a dôvod pre určenie ich neplatnosti nie je. Žalobkyňa nebola účastníčkou ani jednej zo zmlúv a na jej právnom postavení vo vzťahu k nehnuteľnosti, ktorá bola predmetom prevodu vlastníctva, by sa nič nezmenilo ani vtedy, keby súd vyslovil neplatnosť všetkých troch kúpnych zmlúv. Pokiaľ mala žalobkyňa pocit, že žalovaný v 1. rade chcel právnym úkonom - Kúpnu zmluvou zo dňa XX.XX.XXXX ukrať uspokojenie jej vymáhateľnej pohľadávky, mala sa domáhať odporovateľnosti tohto právneho úkonu.

6. Žalovaný v 3. rade sa k žalobe písomne nevyjadril.

7. Uznesením Okresného súdu Trnava č. k. 22C/51/2016-116 zo dňa 15.02.2019 súd pripustil zmenu petitu žaloby s tým, že ďalej bude konať o petite v nasledovnom znení: „Kúpna zmluva uzavretá medzi žalovaným v 1. rade a žalovaným v 2. rade dňa 11.02.2013 o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, rodinnému domu súpisné číslo XXX, postavenému na parcele číslo XXX, a k pozemku - parcela číslo XXX, zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m², nehnuteľnosti zapísané na liste vlastníctva číslo XXX, okres I., obec K., katastrálne územie K., je neplatná. Kúpna zmluva uzavretá medzi žalovaným v 2. rade a žalovaným v 3. rade dňa XX.XX.XXXX o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, rodinnému domu, súpisné číslo XXX, postavenému na parcele číslo XXX, a k pozemku - parcela číslo XXX, zastavané plochy a nádvoria, o výmere XXX m² nehnuteľnosti zapísané na liste vlastníctva číslo XXX, okres I., obec K., katastrálne územie K., je neplatná. Kúpna zmluva uzavretá medzi žalovaným v 3. rade a žalovaným v 4. rade dňa 11.03.2015 o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, rodinnému domu, súpisné číslo XXX, postavenému na parcele číslo XXX, a k pozemku

- parcela číslo XXX, zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m², nehnuteľnosti zapísané na liste vlastníctva číslo XXX, okres I., obec K., katastrálne územie K., je neplatná. Žalovaný v 1. rade je výlučným vlastníkom nehnuteľnosti - rodinného domu, súpisné číslo XXX, postaveného na parcele číslo XXX a pozemku - parcela číslo XXX, zastavané plochy a nádvoria o výmere XXXm², nehnuteľnosti zapísané na liste vlastníctva číslo XXX, okres I., obec K., katastrálne územie K.. Žalovaný je povinný nahradiť trovy právneho zastúpenia podľa vyčíslenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku.“

8. Súd vo veci nariadil pojednávanie a vykonal dokazovanie oboznámením sa s podanou žalobou, vyjadreniami a predloženými listinami a z vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav:

9. Rozsudkom Okresného súdu Piešťany č. k. 12C/12/2012-85 zo dňa 13.11.2013 v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva žalobkyne a žalovaného v 1. rade súd uložil žalovanému v 1. rade povinnosť zaplatiť žalobkyňi sumu 6.177,73 Eur, ako aj náhradu trov konania v sume 1.316,76 Eur. Kúpnu zmluvou zo dňa XX.XX.XXXX žalovaný v 1. rade ako výlučný vlastník previedol vlastnícke právo k nehnuteľnostiam evidovaným na liste vlastníctva č. XXX pre katastrálne územie K., obec K., okres I. na žalovaného v 2. rade. Vklad bol povolený dňa XX.XX.XXXX. Kúpnu zmluvou zo dňa XX.XX.XXXX žalovaný v 2. rade previedol vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam na žalovaného v 3. rade, ktorej vklad bol povolený dňa XX.XX.XXXX. Kúpnu zmluvou zo dňa XX.XX.XXXX žalovaný v 3. rade previedol vlastnícke právo na žalovaného v 4. rade. Zo Zmluvy o zriadení záložného práva na nehnuteľný majetok zo dňa XX.XX.XXXX uzavretej medzi Prvou stavebnou sporiteľňou, a.s. ako záložným veriteľom a M. C. ako záložcom vyplýva, že predmetom zmluvy je zriadenie záložného práva na nehnuteľnosť zapísanú na liste vlastníctva č. XXX, katastrálne územie K.. Touto zmluvou sa zabezpečovalo zaplatenie pohľadávky a jej príslušenstva vzniknutých z úveru č. XXXXXXXXXXXX a XXXXXXXXXXXX uzavretej medzi Prvou stavebnou sporiteľňou, a.s. ako veriteľom a žalovaným v 1. rade ako dlžníkom. Z oznámenia Prvej stavebnej sporiteľne zo dňa 12.05.2014 adresovaného Okresnému úradu I., katastrálny odbor vyplýva, že listom zo dňa XX.XX.XXXX oznámili začatie výkonu záložného práva na nehnuteľnostiach zapísaných na liste vlastníctva č. XXX, okres I., katastrálne územie K. a predmetným listom upúšťajú od výkonu záložného práva formou dobrovoľnej dražby z dôvodu úhrady pohľadávky. Súdny exekútor Ing. Mgr. Ivanom Ružičkom vydal dňa 09.11.2010 exekučný príkaz na zriadenie exekučného záložného práva na nehnuteľnostiach zapísaných na liste vlastníctva č. XXX, katastrálne územie K. vo veci exekučného konania oprávneného Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s. proti povinnému, ktorým bol žalovaný v 1. rade pre pohľadávku vo výške 342,37 Eur s príslušenstvom. Súdny exekútor JUDr. Ladislav Bango vydal dňa 13.10.2009 exekučný príkaz na zriadenie exekučného záložného práva na nehnuteľnosti evidované na liste vlastníctva č. XXX, katastrálne územie K. voči povinnému, žalovanému v 1. rade z dôvodu existencie dvoch pohľadávok vo výške 66,38 Eur a 1659 Eur. Z výpisu listu vlastníctva č. XXX, katastrálne územie M. zo dňa XX.XX.XXXX vyplýva, že žalobkyňa je výlučnou vlastníčkou bytu č. 7, na 2. poschodí, vchod č. XX, súpisné č. XXX, parcela č. XXXX, pričom na predmetnom byte viazne ľarcha v podobe záložného práva v prospech záložného veriteľa Tatra banka, a.s. Zo Zmluvy o hypotekárnom úvere uzavretej medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. ako bankou a žalovaným v 4. rade ako dlžníkom dňa XX.XX.XXXX vyplýva, že žalovaný v 4. rade čerpal úver vo výške 30.560,- Eur, účelom ktorého bola kúpa nehnuteľnosti evidovanej na liste vlastníctva č. XXX, katastrálne územie K., a to pozemok registra „C“, parcelné č. XXX o výmere XXX m² - zastavané plochy a nádvoria a stavby, súpisné č. XXX, na parcele registra „C“ č. XXX - rodinný dom. K XX.XX.XXXX bol konečný zostatok úveru vo výške 28.129,77 Eur. Z výpisu z Centrálného registra exekúcií generovaného dňa 14.02.2019 vyplýva, že na žalovaného v 1. rade v postavení povinného je evidovaných celkom 18 exekúcií.

10. Podľa § 39 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

11. Podľa § 80 písm. c) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení účinnom do 30.06.2016 (ďalej len „OSP“), návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

12. Dňa 01.07.2016 bol zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok zrušený a účinnosť nadobudol zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) podľa ktorého ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti (§ 470 ods. 1 CSP).

13. Podľa § 137 písm. c) CSP, žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

14. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že žaloba žalobkyne nie je dôvodná.

15. V prejednávanom spore je nepochybné, že žalovaný v 1. rade kúpnu zmluvou zo dňa 11.02.2013 previedol vlastníctvo k nehnuteľnosti, ktorej bol výlučným vlastníkom, zapísanej na liste vlastníctva č. XXX, katastrálne územie K., pozemok registra „C“, parcelné č. XXX o výmere XXX mX - zastavané plochy a nádvoria a stavby, súpisné č. XXX, na parcele registra „C“ č. XXX - rodinný dom na žalovaného v 2. rade. Ďalšími kúpnymi zmluvami, a to kúpnu zmluvou zo dňa XX.XX.XXXX žalovaný v 2. rade previedol vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam na žalovaného v 3. rade a kúpnu zmluvou zo dňa XX.XX.XXXX žalovaný v 3. rade previedol vlastnícke právo na žalovaného v 4. rade. Rozsudkom Okresného súdu Piešťany č. k. 12C/12/2012-85 zo dňa 13.11.2013, vykonateľným dňa 20.12.2013 v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov bola žalovanému v 1. rade uložená povinnosť zaplatiť žalobkyňi sumu 6.177,73 Eur ako náhradu toho, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na ostatný majetok žalovaného v 1. rade, ako aj nahradiť trovy konania v sume 1.316,76 Eur. Žalobkyňa z dôvodu existencie vyššie uvedenej pohľadávky voči žalovanému v 1. rade sa podanou žalobou domáhala určenia neplatnosti vyššie uvedených kúpnych zmlúv, nakoľko žalovaný v 1. rade pri uzatváraní kúpnej zmluvy dňa XX.XX.XXXX konal s úmyslom vyhnúť sa splneniu povinnosti voči žalobkyňi. Zároveň sa žalobkyňa domáhala určenia, že žalovaný v 1. rade je vlastníkom sporných nehnuteľností. Žalobu pritom odôvodňovala tým, že kúpna zmluva zo dňa XX.XX.XXXX, ktorou sa žalovaný v 1. rade zbavil svojho majetku, je v rozpore s dobrými mravmi a úmysel vyhnúť sa plneniu dlhu žalovaným v 1. rade musel byť známy aj žalovanému v 2. rade, ktorý dobre poznal situáciu žalovaného v 1. rade.

16. Súd aj s poukazom na tvrdenia žalobkyne mal za to, že predmetnom sporu je určenie neplatnosti vyššie uvedených kúpnych zmlúv a určenie vlastníckeho práva žalovaného v 1. rade. Predpokladom úspešnosti žaloby o určenie je, či majú strany vecnú legitimáciu a že na požadovanom určení je naliehavý právny záujem. Nedostatok vecnej legitimácie a naliehavého právneho záujmu je dôvodom zamietnutia žaloby.

17. Žalobkyňa v konaní bližšie existenciu naliehavého právneho záujmu neodôvodnila. Poukázala na skutočnosť, že konanie žalovaného v 1. rade bolo v rozpore s dobrými mravmi a z toho dôvodu sa domáha neplatnosti daných kúpnych zmlúv. Ďalej uviedla, že predmetná žaloba o určenie neplatnosti kúpnych zmlúv bola jedinou možnosťou, aby pohľadávka žalobkyne voči žalovanému v 1. rade bola upokojená. Nebolo možné žalovať odporovateľnosť tomuto právnomu úkonu, pretože na splnenie zákonných podmienok je potrebné okrem ukrátenia veriteľa vo veci preukázať aj úmysel, ktorý bol druhej strane známy. Takúto skutočnosť však preukázať zo strany žalobkyne nebolo možné, nakoľko žalovaný v 2. rade nie je blízkou osobou žalobkyne a žalovaného v 1. rade a nemohli mu byť známe pomery žalovaného v 1. rade, záväzky či pohľadávky vyplývajúce z manželstva žalobkyne a žalovaného v 1. rade. Ďalej argumentovala tiež tým, že úvaha, či by v prípade vyhovenia žalobe došlo alebo nedošlo k reálnemu uspokojeniu pohľadávky žalobkyne je hypotetická, ale v prípade vyhovenia žalobe, by žalovaný v 1. rade vlastnil nejaký majetok a bol by reálny predpoklad na uspokojenie pohľadávky.

18. Ako už bolo uvedené vyššie predpokladom úspešnosti žaloby o určenie je potrebné preukázať naliehavý právny záujem na požadovanom určení, pričom bremeno spočíva na žalobkyňi. Súd dospel k záveru, že žalobkyňa naliehavý právny záujem na určení neplatnosti zmlúv v konaní nepreukázala. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že naliehavý právny záujem na určení je daný najmä tam, kde by bez tohto určenia bolo ohrozené právo žalobkyne, alebo kde by bez tohto určenia jej právne postavenie sa stalo neistým, preto sa pri určovacích žalobách zdôrazňuje ich preventívny charakter a význam. Naliehavý právny záujem na určení je daný vtedy, ak je tu daný aktuálny stav objektívnej právnej neistoty medzi žalobkyňou a žalovaným, ktorý je ohrozením žalobkyňiného právneho postavenia a ktorý nemožno iným právnym prostriedkom odstrániť, nezáleží na tom, ako táto neistota vznikla.

19. Základnou podmienkou dôvodnosti, a teda východiskom prípadnej úspešnosti určovacej žaloby podľa § 137 písm. c) CSP je existencia naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení.

Posúdenie naliehavého právneho záujmu je otázkou právnej kvalifikácie rozhodujúcich skutočností. Pre žalobkyňu to znamená nevyhnutnosť tvrdiť a dokázať skutočnosti, z ktorých vyplýva existencia naliehavého právneho záujmu na žiadanom určení, čo je jednou z podmienok na to, aby súd mohol v rozsudku žalobe meritórne vyhovieť. Naliehavosť právneho záujmu je charakterizovaná určitými aspektami: žalovaným je popieraná existencia (neexistencia) práva, či právneho pomeru žalobkyne, teda je tu stav, že právo resp. právny vzťah medzi stranami je sporný (existencia aktuálneho stavu objektívnej právnej neistoty medzi stranami); existuje ohrozenie práva či právneho vzťahu, resp. stav neistoty právneho postavenia žalobkyne, ktorý nemožno odstrániť inak len určovacím výrokom; a je tu potreba odstránenia tejto neistoty, resp. ohrozenia práva alebo právneho vzťahu.

20. Nepreukázaná existencia naliehavého právneho záujmu v čase rozhodovania súdu vedie k zamietnutiu určovacej žaloby. K tomu, či tu existuje naliehavý právny záujem na určení, sa prihliada z úradnej povinnosti, pričom na nedostatok tohto predpokladu určovacej žaloby musí súd prihliadať v ktoromkoľvek štádiu konania. Pokiaľ súd dospeje k záveru, že ten ktorý určovací petít žaloby nie je z dôvodu nedostatku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení spôsobilým alebo prípustným prostriedkom ochrany práva, zamietne žalobu bez toho, aby sa zaoberal meritom veci (otázkami aktívnej a pasívnej legitimácie strán sporu).

21. Pri skúmaní existencie naliehavého právneho záujmu súd posudzoval, či podaná žaloba je vhodný (účinný a správne zvolený) procesný nástroj ochrany práva žalobkyne, či sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva, a či snáď len zbytočne nevyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné (ďalšie) súdne konanie alebo konania. Procesná povinnosť preukázať, že v čase rozhodovania súdu je naliehavý právny záujem na určení právneho vzťahu alebo práva, zaťažuje toho, kto sa tohto určenia domáha (teda žalobkyňu).

22. Súd vychádzajúc zo skutkového a z právneho stavu v čase rozhodnutia a z vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalobkyňa v konaní nepreukázala naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Žalobkyňa nijak v konaní neosvedčila existenciu naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení vo vzťahu k určeniu neplatnosti predmetných kúpnych zmlúv, ktorými bolo prevedené vlastníctvo k sporným nehnuteľnostiam ani vo vzťahu k určeniu vlastníctva k nehnuteľnosti (určenie, že vlastníkom sporných nehnuteľností je žalovaný v 1. rade). Žalobkyňa nebola účastníčkou ani jednej z týchto zmlúv a v prípade vyslovenia neplatnosti predmetných kúpnych zmlúv sa na jej právnom postavení vo vzťahu k nehnuteľnostiam, ktoré boli predmetom prevodu, nič nezmení. Uvedené platí aj v prípade ďalšieho výroku, ktorým mal súd určiť, že vlastníkom predmetných nehnuteľností je žalovaný v 1. rade. Tvrdenia žalobkyne, že jediným vhodným spôsobom ako sa môže domôcť splnenia svojej pohľadávky, ktorú má voči žalovanému v 1. rade je práve podanie predmetnej určovacej žaloby nezakladá jej naliehavý právny záujem. Tento takisto nezakladá ani tvrdenie, že v prípade podania inej, odporovacej, žaloby by nebolo možné zo strany žalobkyne splniť podmienky, ktoré zákon požaduje, aby bola v konaní úspešná. Prípadným vyslovením neplatnosti uvedených kúpnych zmlúv, ktorých predmetom bol prevod vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam, nedôjde ani ku končenému vyriešeniu veci. Navyše aj v prípade vyslovenia neplatnosti vyššie uvedených kúpnych zmlúv je otázne, či by bol dlh žalobkyne voči žalovanému v 1. rade uspokojený, nakoľko na žalovaného je vedených viacero exekúcií. Nakoľko sa žalobkyňa v predmetnom spore domáha určenia neplatnosti kúpnych zmlúv zo dňa XX.XX.XXXX, zo dňa XX.XX.XXXX a zo dňa XX.XX.XXXX, ktorými bolo prevedené vlastníctvo k vyššie uvedeným nehnuteľnostiam postupne zo žalovaného v 1. rade na žalovaného v 2. rade, zo žalovaného v 2. rade na žalovaného v 3. rade a zo žalovaného v 3. rade na žalovaného v 4. rade, ktorých zmluvných vzťahov nebola ona sama účastníčkou, ani nebola vlastníčkou predmetných nehnuteľností, možno konštatovať, že nemá na požadovanom určení naliehavý právny záujem. Vzhľadom na uvedené mal súd za to, že naliehavý právny záujem na takejto určovacej žalobe nie je daný, preto žalobu ako nedôvodnú, vo výroku I. rozsudku, zamietol.

23. Ďalej súd dodáva, že bolo povinnosťou žalobkyne tvrdiť a preukázať existenciu naliehavého právneho záujmu, ako jednu z podmienok jej úspešnosti v spore o podanej určovacej žalobe. Žalobkyňa svoje bremeno v tomto smere neuniesla a v konaní nielenže neosvedčila existenciu jej naliehavého právneho záujmu, ale ani ju bližšie nešpecifikovala. Žalobkyňa ako strana, ktorá spor vyvolala, sama podanou žalobou určila akým spôsobom sa bude domáhať ochrany svojich práv, a preto ležalo dôkazné bremeno na jej strane. Existenciu naliehavého právneho záujmu pri určovacej žalobe súd skúma bez ohľadu na to, či je jej prípadná neexistencia protistranou namietaná.

24. Nakoľko súd zamietol žalobu pre nedostatok naliehavého právneho záujmu, nezaoberal sa ďalej už meritom vecí a z tohto dôvodu ani ďalšie dôkazy navrhnuté stranami (výsluchy žalovaného v 1. rade, 2. rade a 4. rade) nevykonával, keď aj prípadné vykonanie týchto dôkazov by nebolo spôsobilé privodiť zmenu, resp. iné rozhodnutie v merite vecí.

25. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

26. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

27. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

28. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

29. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, keď v koaní boli plne úspešní žalovaní v 1. až 4. rade, čo v konečnom dôsledku znamená nárok žalovaných na náhradu účelne vynaložených trov celého konania, keď v konaní neboli tvrdené a súd sám nezistil dôvody pre uplatnenie § 257 CSP. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaní v 1., 2. a 4. rade si nárok na náhradu trov konania uplatnili a v konaní im trovy spočívajúce v trovách právneho zastúpenia vznikli, priznal im súd, vzhľadom na ich plný úspech v konaní, nárok na ich náhradu v rozsahu 100% trov konania (výrok II. rozsudku). Nakoľko žalovanému v 3. rade v konaní žiadne trovy nevznikli, súd mu preto náhradu trov konania nepriznal (výrok III. rozsudku). Súd má pritom za to, že v súlade s čl. 17 základných princípov CSP, t. j. v súlade s princípom rýchlosti a hospodárnosti konania, bolo v tomto prípade potrebné rozhodnúť o náhrade trov žalovaného uvedeným spôsobom za použitia čl. 4 ods. 2 CSP (keď potrebného ustanovenia niet), t. j. za použitia princípu racionálneho zákonodarcu. O výške náhrady trov konania žalobcu bude rozhodnuté v zmysle § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Trnava.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z.).